

ОБРАЗАЦ 5

ВИСОКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ЗА ВАСПИТАЧЕ И ПОСЛОВНЕ ИНФОРМАТИЧАРЕ - СИРМИЈУМ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ЗАВРШНОГ МАСТЕР РАДА

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Датум и орган који је именовао комисију:

19.5.2023. године: Наставно-стручно веће Високе школе струковних студија за васпитаче и пословне информатичаре – Сирмијум, Сремска Митровица.

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива у же научне области за коју је изабран у звање, и назив високе школе струковних студија и установе у којој је члан комисије запослен:

др Гордана Степић, ментор, професор струковних студија, Дидактичка група предмета, Висока школа струковних студија за васпитаче и пословне информатичаре – Сирмијум, Сремска Митровица

др Марта Дедај, председник Комисије, професор струковних студија, Педагогија, Висока школа струковних студија за васпитаче и пословне информатичаре – Сирмијум, Сремска Митровица

Весна Милинковић, члан Комисије, психолог-стручни сарадник, ПУ „Др Сима Милошевић”, Земун

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме:

Јармилка, Златко, Хавран

2. Датум рођења, општина, Република:

28.4.1989. Савски Венац, Београд, Србија

3. Година уписа на мастер струковне студије, студијски програм:

Студијски програм: Струковни мастер васпитач

Година уписа: 2021.

III НАСЛОВ ЗАВРШНОГ РАДА:

Подршка васпитача у планираним ситуацијама учења

IV ПРЕГЛЕД ЗАВРШНОГ РАДА:

Навести структуру и кратак садржај завршног рада, начин приказивања резултата , прилоге (ако их рад садржи), укупан број страница и сл.

Завршни мастер рад кандидаткиње Јармиљке Хавран је обима 70 страна. Рад има 2 табеле, 19 графика и 22 фотографије, литературу (10) и један прилог – инструменти истраживања (Анкетни упитник). Текст завршног мастер рада је подељен на следећа поглавља:

УВОД 1. ТЕОРИЈСКИ ДЕО 1.1. Како дете предшколског узраста учи? 1.2. Пројектни приступ учењу на предшколском узрасту 1.2.1. Карактеристике пројектног приступа учењу 1.2.2. Развијање теме/пројекта у вртићу 1.3. Планирано учење у вртићу – појам и значај 1.3.1. Улога васпитача у планираним ситуацијама учења 1.3.2. Видови подршке васпитача у планираним ситуацијама учења

2. МЕТОДОЛОГИЈА ИСТРАЖИВАЊА 2.1. Проблем истраживања 2.2. Циљ и задаци истраживања 2.3. Методе и поступци истраживања 3. РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА И ДИСКУСИЈА 3.1. Заступљеност различитих начина подршке васпитача у планираним ситуацијама учења 3.2. Подршка васпитача у планираним ситуацијама учења, анализа педагошке документације

4. ПРИМЕР ДОБРЕ ПРАКСЕ - ПОДРШКА ВАСПИТАЧА У ПЛАНИРАНИМ СИТУАЦИЈАМА УЧЕЊА КРОЗ ПРИЧУ О ТЕМИ/ПРОЈЕКТУ „ИНДИЈСКА ДРУЖИНА“ ЗАКЉУЧАК ЛИТЕРАТУРА ПРИЛОЗИ Прилог 1: Анкетни упитник за васпитаче

Завршни мастер рад написан је са циљем да се сагледа перспектива васпитача о начинима подршке деци у планираним ситуацијама учења.

Истраживање је реализовано у вртићу „Оаза“, ПУ „Др Сима Милошевић“, Земун. Узорак истраживања чинило је 25 васпитача. У истраживању примењене су две методе: теоријска анализа и дескриптивна метода. Примењене технике и инструменти су: анкетирање – анкетни упитник за васпитаче и анализа садржаја педагошке документације на основу начина подршке васпитача у планираним ситуацијама учења датим у Основама програма предшколског васпитања и образовања „Године узлета“. Подаци су обрађени дескриптивном статистиком и приказани графиконима. Интерпретација резултата истраживања написана је пре глађено и свеобухватно у складу са постављеним задацима истраживања.

Резултати истраживања указују да су 20 анализираних индикатора заступљени у различитој мери у анализираним причама о темама/пројектима. Најзаступљенији индикатори (100%) су: фокусира се на процес учења, а не на продукт; омогућава деци да се баве оним што за њих има смисла, што их чуди и занима; омогућава деци различите изворе учења и подршке: различита места, институције, организације и појединци у локалној заједници; породица; друга деца и одрасли; штампани, дигитални и други извори; извор је информација и инспирације читањем и причањем прича, приближавањем различитих извора сазнања, демонстрирањем поступака; подстиче различите и креативне начине изражавања (визуелно изражавање, грађење у простору, покрет и плес, изражавање гласом, певање, звук и музика, причање, драматизација, невербална комуникација); приближава деци културно наслеђе непосредне и шире заједнице као и човечанства (визуелне уметности, спорт, драма, наука, техника, књижевност, музичко стваралаштво и други културни продукти) градећи доживљај смисла и лепоте људског делања, као и припадништво и културни и глобални идентитет; помаже деци да израђују пригодна средства и опрему за оно чиме се баве у теми или пројекту; омогућава деци различите изборе кроз различита средства и материјале и начине изражавања; развија проактиван односа према свету кроз уважавање иницијативе, права на избор, покретање заједничких акција; помаже деци да на различите начине документују своје учење.

Индикатори који су заступљени у великој мери (89%) су: подстиче децу да користе говор у тумачењу својих мисли, доживљаја и да проширују своје разумевање смисла света кроз говорно изражавање; омогућава деци да развијају различите врсте ране писмености (језичке, математичке, визуелне) стварањем ситуација за њихово смислено коришћење; истражује са децом на отвореном, омогућава деци да упознају и разумеју природу и природне појаве и граде однос према природи; развија заједништво кроз подстицање узајамне подршке, прихватања, уважавања, истицање вредности заједничког доприноса; Подржава децу да заједнички предвиђају, замишљају, постављају

питања једни другима и траже различите начине решавања проблема.

Умерено заступљени индикатори (44-67%) су: омогућава деци да смишлено користе дигиталне технологије као оруђа у бављењу темом или пројектом; моделује истраживачки однос у учењу: износи наглас своје дилеме и претпоставке, пита се, артикулише процес; користи различите изворе учења, користи различите начине изражавања да изрази своје идеје и предлоге, показује посвећеност и истрајност; подстиче децу да повезују оно што раде са претходним искуством и знањем, коконструишу знања и уочавају обрасце.

Веома слабо заступљени индикатори (11- 33%) су: обезбеђује деци сигурност и охрабрује их у прихватавању изазова посебно у физичким активностима (водећи рачуна о здрављу и безбедности); подстиче децу да развијају и преиспитују своје „полазне теорије” о природним, друштвеним, физичким појавама.

Када се упореде резултати анкете и резултати анализе прича о темама/пројектима, не подударају се сви резултати. Указујемо на индикаторе код којих су уочене разлике.

За индикатор *Развија заједништво кроз подстицање узајамне подршке, прихватавања, уважавања, истичање вредности заједничког доприноса уочава се разлика у опажања васпитача и у анализи пројектата*, виши резултат је добијен у анкети у односу на анализу тема/пројеката.

Код индикатора *Развија проактиван односа према свету кроз уважавање иницијативе, права на избор, покретање заједничких акција* постоји значајна разлика у резултатима између анкете и анализе тема/пројеката, јер је анализом уочен овај индикатор у свим причама о пројекту, док је у анкети нешто нижи резултат.

Постоји значајна разлика између резултата анкете и анализе тема/пројеката код индикатора *Приближавам деци културно наслеђе непосредне и шире заједнице као и човечанства (визуелне уметности, спорт, драма, наука, техника, књижевност, музичко стваралаштво и други културни продукти) градећи доживљај смисла и лепоте људског делања, као и припадништво и културни и глобални идентитет*. Иако је уочен у свих девет прича о пројектима, васпитачи га нису у тој мери препознали у свом раду.

Обрнут случај је код индикатора *Моделује истраживачки однос у учењу: износи наглас своје дилеме и претпоставке, пита се, артикулише процес; користи различите изворе учења, користи различите начине изражавања да изрази своје идеје и предлоге, показује посвећеност и истрајност*, јер су се васпитачи у анкети знатно више изјаснили да примењују овај вид подршке, али је анализа показала да је он уочљив тек у нешто више од половине пројектата.

Значајна разлика у резултатима између анкете и анализе пројеката уочава се у индикатору *Обезбеђујем деци сигурност и охрабрујем их у прихватавању изазова посебно у физичким активностима (водећи рачуна о здрављу и безбедности)*. Васпитачи се изјашњавају да је овај индикатор у великој мери заступљен, док се у анализи пројектата то не уочава. Ова неусаглашеност потиче, претпостављамо, из тога што је овај индикатор тешко видљив у причама о темама/пројектима.

Највеће неподударање резултата уочава се код индикатора *Подстиче децу да развијају и преиспитују своје „полазне теорије” о природним, друштвеним, физичким појавама*. Постоји значајна разлика у резултатима између анкете и анализе пројеката у овом индикатору, васпитачи опажају да то раде у великој мери, док нам је анализа пројектата показала да је овај вид подршке недовољно заступљен.

Неусаглашеност резултата нам указује на потребу контнуираног преиспитивања сопствене праксе, њене усклађености са Концепцијом, и предузимање одговарајућих корака за њено унапређење.

Тема/пројекат *Индиска дружина* је пример добре праксе како се могу применити различити начини подршке васпитача у планираним ситуацијама учења. Учесници пројекта су усмеравани на процес истраживања индијске културе кроз планиране ситуације учења, али и друге облике делања који су се међусобно прожимали. Деца су упућивана на различите изворе информација о Индији, слушање музике, читање књига и разговоре са одраслима који су имали искуства са Индијом. Деца се охрабрују да износе своје идеје о Индији, кроз различите креативне активности као што су цртање, писање, драматизација и разговори. Тема/пројекат укључује креативне активности као што су креирање костима, покрет и плес, музичко изражавање и слично, што стимулише креативност и интеракцију међу децом. Деца се подстичу да се подржавају међусобно и да се уче једни од других. Прослава пројекта је реализована кроз заједничку представу о Индији.

У складу с резултатима истраживања, конкретни предлози за унапређење праксе у овој области

су:

- Обезбедити више могућности за креативну употребу дигиталних технологија у раду с децом. Промовисати активности које употребљавају дигиталне алате и садрже интерактивне елементе, за смислену употребу технологије у стварању, изражавању и истраживању.
- Помоћи васпитачима да у већој мери подстичу истраживачки дух код деце. Нагласити важност моделовања процеса учења, где васпитачи деле своје мисли, питања и идеје са децом, подстичују их да развијају и износе своје претпоставке.
- Интегрисати различите ситуације које би омогућиле деци да повезују оно што раде са својим ранијим искуствима.
- Важно је обезбедити безбедно окружење у којем деца могу испитивати и изазивати себе у физичким активностима. Пратити здравствено стање и безбедност деце у свим ситуацијама и усмерити васпитаче на најбоље начине за промоцију безбедности и постављање изазова пред децу.
- Подстаки васпитаче да интегришу активности које ће децу мотивисати да развијају истраживачки дух о природним, друштвеним и физичким појавама. Подржати их да осмисле ситуације делања који ће децу подстаки на преиспитивање и конструисање својих теорија.
- Подстицати васпитаче да преиспитују усклађеност своје праксе са концепцијом Основа програма. Ова препорука је проистекла из делимичне неусаглашеност између опажања васпитача у анкети и резултата анализе прича о темама/проектима.

Општи закључак је да планиране ситуације учења у предшколском узрасту имају за циљ да подрже свеобухватан развој деце. Васпитачи имају кључну улогу у стварању подстицајног окружења и подржавању деце да истражују, уче и развијају се. Кроз разноврсне начине подршке васпитачи граде темеље за будући успех у учењу и животу деце предшколског узраста, али резултати показују да постоји простор за унапређивање васпитно-образовног рада васпитача у домену пружања подршке деци у планираним ситуацијама учења.

V ВРЕДНОВАЊЕ ЗАВРШНОГ РАДА:

Навести да ли је завршни рад урађен у складу са образложењем наведеним у пријави теме, да ли садржи све битне елементе, посебно истаћи у чему је стручни допринос завршног рада, издвојити недостатке (ако их рад има)

Завршни мастер рад написан је у складу са образложењем датим у Пријави теме завршног мастер рада. Текст завршног мастер рада садржи све битне елементе и на јасан и разумљив начин приказује теоријске поставке и резултате истраживања. Стручни допринос завршног мастер рада огледа се у променама у пракси које су видљиве кроз приказ примера добре праксе – прича о теми/пројекту „Индиска дружина“. На примеру развијања теме/пројекта представљени су различити начини подршке васпитача у планираним ситуацијама учења. Завршни мастер рад има значај за васпитно-образовну праксу у предшколској установи, доприноси преиспитивању праксе васпитача у домену подршке које пружају деци у планираним ситуацијама учења и даје предлог за унапређење овог домена рада васпитача.

VI КОНАЧНА ОЦЕНА ЗАВРШНОГ РАДА И ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене рада, комисија предлаже:

- да се завршни рад прихвати, а кандидату одобри одбрана

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Гордана Степић, ментор

Др Марта Ђедај, председник комисије

Весна Милинковић, члан комисије